

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Fatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A De qua ita nos:

*Una manus cubitum ostentat, gerit altera frenum:
Illa, modum serva hac admonet, os cobibe.*

DE TURBINE PUERILI. CAP. XXI.

Habenarum mentio turbinem in memoriam attraxit, quia turbinis concitatio ab habena est. De hoc autem Græci Latiniq; potius quam Ægyptii, quantum investigare potui, meminerunt. Quoni- in vero clari admodum viri similitudinem à rhombo, qui turben est, delumpferè, quid in eo lateat hieroglyphicum, exponere visum est operæ pretium.

VEHEMENS MENTIS AGITATIO.

CAP. XXII.

Est autem rhombus, ut hinc exordiamur, lignum buxum, vel ex solidiore aliqua arbore torna- ^{Rhombus} tum, plana lataque primum basi, cono sensim in angustum abeunte cujus apex clavo armatur ^{quid.} ferro. Utisejus in puerilibus ludis cum antiquissimus fuerit, Florentini, apud quos plurimum ^{Galli, une pi} exercetur, eum vulgo *Palaon* appellant, vocabulo ipso vetustatem indicante. Implicatur is à cuspide ^{robete, une} prælongo loro, atque ita ludo puerili, quanta vi fieri potest excussus, basi superne cuspide inferne ^{trompe.} versâ solo alliditur: dum vero ab intorto se loro explicat, in raptissimam concitatur vertiginem, atque ita volubiliter rotatus, spatiis ampliter curvatis hac illac fertur: pueri superinstantes flagello illum exagitant, acrique intorta plaga impetam vehementiorem adjiunt: Turben hic à Tibullo, à Marone autem turbo, ut Solispater Charisius observavit, dicitur. Ob eam igitur concitatissimam vertiginem agitationemque, Poëta mentis volubilitatem, quæ nullo possit loco consistere, ratione separari, quod plurimum in furore accidit, expressere. Atque ita Tibullus amatorio furore exagitatus, de se dicit:

*Namq; agor ut per plana citus solet verberè turbo,
Quem celer assuetâ versat ab arte puer.*

Ludum hunc Maro dilucidius pinxit, ubi correptam furis Amatam Reginam nusquam consistere ^{En. lib. 7.} C postposita lacerenter ostendit, ut versus hi, vel decies repetiti, nullius umquam tædio recitentur:

*Cen quondam torto volitans sub verberè turbo,
Quem pueri magno in gyro vacua atria circum
Intenti ludo exercent: ille aëus habena
Curvatis fertur spatiis: super inscia turba
Impubesq; manus mirata volubile buxum
Dant animos plaga. Non cursu segnior illo
Per medias urbes agitur, populosq; feroces.*

Quoniam vero inter furoris species quinque à Platone memoratas, amatorius locum obtinet, rhombum Magi alliciendis amatoribus aptum veneficiis adhibuere: de quo apud Theocritum, Pharmaceutria.

DE COLU ET FUSO. CAP. XXIII.

Næque quidem in mystico hoc scribendi genere contemnendæ sunt colus & fusus, cum ex iis antiquissima quædam referantur significata.

FATUM. CAP. XXIV.

Per colum autem & fusum significari fatum, longe manifestius est, quam ulla debeat commentatione ulterius explicari: plena siquidem sunt Poëtarum volumina, fatum ipsum per flumina, per ^{Plato lib. 11} fusum, per colum, per fila ubique significantium. Tres verò Parcas illas hujus negotii arbitras, qua ^{de Republ.} de causa vetustas finxerit, Platonem latissimè interpretatum a libi diximus. Tres autem illas esse, ^{Parcarum} quarum una colum sustineat altera neat, tertia adactis in fila forficibus modo hæc, modo illa oc- ^{pidura.} curret: ita rebus quotquot in mundo sunt, ortum, auctum, interitum esse proprium, ignorare nemi- nem

Fufus: stnem crediderim. Si vero tabula hujus feriem quis delineari sibi cupierit, ita picturam digeramus, ut Clotho vestem induta versicolore, cum corona septem stellis insignita colum teneat ingentem admodum. Lachesis veste passim stellata in signis, in pendentium magno numero fusorum fila immisis, modo hunc, modo illum torquere videatur, utraq; palma ad torturam composita. Atropos atrata insultet filis forfice detruendis. Fusi solo passim jaceant, alii modico, alii plurimo obvoluti stamine. Fila variis sint picta coloribus. Minime vero dissimulanda sunt, quæ filo super ex Divinis literis tradit Hesichius: subtegmen qui idem mortalium intentionem indicare, stamen vero Deum, utpote firmius, eaq; gratia quæ stabilis atque incommutabilis in nobis permanet, quæ nolite intentionis subtegmen admittit, ut boni operis indumentum contextatur.

NUPTIÆ. CAP. XXV.

Quod vero colus & Fufus novam nuptam indicet, aliquis forte dubitarit. Sciendum autem id inde sumptum boni ominis causa, quod C. Cæciliæ, quo alio nomine Tanaquil Tarquinii Prisci uxor fuit, lana cum colu & fuso in templo M. Anci diutissime adservata perduravit, cujus rei mentionem facit Varro. Et quoniam res Tanaquil feliciter cessit, institutum ut nubentes virgines comitaretur colus corrupta, & fufus cum stamine. Hinc gratulari libet antiquitati patriæ meæ: ubi toto territorio adhuc hujusmodi observatur, ut postero die quo nova nupta traducta fuerit, mane præsto sint domestici conjunctiores sponso, cum colu & fuso, quos novæ nuptæ offerant, armaq; alia quibus opus aliquod domesticum fieri soleat: quamquam vulgus interpretatur id ea de causa fieri, quasi subinvicere velint, hesternum quidem diem & genialem & festum fuisse, postero autem ad officia muliebria redeundum. Nam & alibi de olla meminimus, quam nova nupta postero à nuptiis die jubebatur à focu petere, quam illa peracerbe conviciis etiam superadditis abnegaret. Sedenim tam per vulgatus de colo fusoque mos antiquitatem illam sapere mihi videtur.

Colus & fufus nove nuptæ dantur, & quare. Bellunenſium mos in ſolemnibus novarum nuptiarum.

PAULATIM QUID EFFECTUM. CAP. XXVI.

Separatim autem per fufum glomo obvolutum, sunt qui paulatim quid effectum intelligant, quod apud veteres nusquam inveni. Nam fila ipsa dum nentur, paulatim coeunt, sensimque torquentur, & ex molli vellere linove per patientissimam contationem in eam soliditatem ac firmitudinem, quæ operibus faciendis apta fit & idonea, coalescunt.

MORS. CAP. XXVII.

An quod Jovis & Themidis fila perhibentur. Δαυδάμ, fortior, quia omnium fortis moderatur. Atropos qui mutari aut verti nequitur. Clotho, quod omnia coordinat.

At colus atque pensa tantum, staminibus abruptis, mortis habere significationem tradunt, vulgata quam citavimus Parcarum fabula, quarum munus esse diximus, suum unicuique rei finem præscribere: inde etiam ficto nomine, quod, ubi fatalis advenerit dies, nemini parcant. De vi autem earum, quam *ἀντίστροφον* esse dicit Plato, nos inconvertibilem dicere possumus, quoque pacto non circa stabilem corporis sanitatem tantum, verum etiam ad animos in legum cultum & observantiam inducendos munus exercent suum, quin legibus & sanctionibus firmam præsent incolunitatem, duodecimo Legum libro circa finem Plato differit, ibidemque interpretes de fixarum stellarum orbe multa. Lachesis quippe firmamentum esse (ut superiorum fabulam apertius interpre-

